

Paskaidrojuma raksts par
Ministru kabineta rīkojuma “Par Koncesijas piešķiršanas nosacījumiem
par tiesībām sniegt Nacionālā daudzfunkcionālā ciklotrona centra
pakalpojumus, izmantojot koncesijā nodotos resursus, izveidojot ciklotrona
centru un nodrošinot tā darbību” projektu

Ministru kabinetā 2006.gada 31.augustā ar rīkojumu Nr.668 „Par Nacionālā daudzfunkcionālā ciklotrona centra izveidošanas koncepciju” (turpmāk – rīkojums Nr.668) tika apstiprināta Nacionālā daudzfunkcionālā ciklotrona centra izveidošanas koncepcija. Atbilstoši apstiprinātajam koncepcijas variantam paredzēta Nacionālā daudzfunkcionālā ciklotrona centra (turpmāk – ciklotrona centrs) izveidošana Salaspils kodolreaktora teritorijā, piesaistot privāto sektoru – noslēdzot līgumu ar privāto partneri ar atbilstošiem nosacījumiem par ciklotrona centra izveidi. Salaspils kodolreaktora teritorija izvēlēta par ciklotrona centra izveidošanas vietu, lai samazinātu valsts izdevumus kodolreaktora demontāžai un deaktivācijai. Pašreiz reaktoru apsaimnieko Vides ministrijas pārraudzībā esoša valsts iestāde – Bīstamo atkritumu pārvaldības valsts aģentūra. Nacionālā daudzfunkcionālā ciklotrona centra izveidošanas koncepcija paredz, ka ciklotrons tiek aprīkots ar četriem apstarošanas kanāliem (trīs kanāli paredzēti radiofarmaceitisko preparātu ražošanai un viens kanāls – zinātniskajiem eksperimentiem).

Ciklotrona centra ražotie radiofarmaceitisko preparāti izmantojami agrīnā vēža un metastāžu diagnostikā, profilaksē un ārstēšanā, kā arī sirds un asinsvadu slimību un neiroloģisko problēmu diagnostikā. Agrīnā ļaundabīgo audzēju diagnostika, izmantojot pozitronu emisijas tomogrāfijas (PET) metodi ir ļoti būtiska, jo saslimstība ar onkoloģiskajām slimībām Latvijā pēdējos desmit gados ir palielinājusies par 19,5 %, katru gadu tiek diagnosticētas gandrīz 10 000 onkoloģiskās saslimšanas, no tām liela daļa pēdējās divās stadijās, kad ārstēšana ir ļoti dārga un nav pietiekoši efektīva. Rezultātā mirušo skaits palielinājies par 16,7 %. Izveidojot ciklotrona centru, iespējams tālāk attīstīt jau izveidotās zinātnes nozares, kurās izmanto jonizējošo starojumu, kodolfizikas, un radioķīmijas metodes, kā arī veikt zinātniskos pētījumus tādās strauji augošās nozarēs kā farmācija, medicīna, biomedicīniskās zinātnes, materiālu zinātnes, nanotehnoloģijās un citur.

Nacionālā daudzfunkcionālā ciklotrona centra izveidošanā jau ieguldīti vairāk kā 350 000 Ls, sagatavots tehniski-ekonomiskais pamatojums, skiču projekts, veikta projekta ekspertīze, izstrādātas tehniskās prasības ciklotronam un centra aprīkojumam. Projekta realizācija tiek veikta sadarbībā Starptautisko atomenerģijas aģentūru (SAEA) tehniskās sadarbības programmas LAT/4/007

VIDMPask_210208_koncesija; Paskaidrojuma raksts par Ministru kabineta rīkojuma projektu „Par Koncesijas piešķiršanas nosacījumiem par tiesībām sniegt Nacionālā daudzfunkcionālā ciklotrona centra pakalpojumus, izmantojot koncesijā nodotos resursus, izveidojot ciklotrona centru un nodrošinot tā darbību”

„Establishment of a Multipurpose National Cyclotron Facility” ietvaros, kurā SAEA līdzfinansējums ir paredzēts līdz 600 000 Ls.

Rīkojuma projekts sagatavots saskaņā ar rīkojuma Nr.668 6.punktu un Koncesijas likuma 4.pantu, lai noteiktu, ka pēc Vides ministrijas (koncedenta) ierosinājuma koncesijā uz 30 gadiem tiek nodotas tiesības sniegt ciklotrona centra pakalpojumus Latvijas Republikas veselības aprūpes iestādēm, izglītības un zinātnes organizācijām un citām fiziskām un juridiskām personām, izmantojot koncesijā nodotos resursus, izveidojot ciklotrona centru un nodrošinot tā darbību, kā arī apstiprinātu koncesijas nosacījumus

Rīkojuma projektā noteikti arī uzdevumi Izglītības un zinātnes ministrijai un Veselības ministrijai, ņemot vērā, ka šo ministriju iestādes būs ciklotrona centra sniegto pakalpojumu saņēmēji.

Koncesijas nosacījumi izstrādāti ņemot vērā Koncesijas likuma 5.pantu un Nacionālā daudzfunkcionālā ciklotrona centra izveidošanas koncepcijā noteiktos nosacījumus. Nacionālā daudzfunkcionālā ciklotrona centra izveidošanas projekta koordinācijai jau no 2004.gada darbojas projekta vadības grupa (izveidota ar vides ministra rīkojumu). Koncesijas nosacījumu sagatavošanai ar vides ministra 2007.gada 16.aprīļa rīkojumu Nr.243 ”Par darba grupas izveidošanu” izveidota darba grupa, kuras sastāvā ietilpst pārstāvji no Vides ministrijas, Ekonomikas ministrijas, Veselības ministrijas, Izglītības un zinātnes ministrijas, Bīstamo atkritumu pārvaldības valsts aģentūras, Veselības statistikas un medicīnas tehnoloģiju valsts aģentūras, Valsts SIA „Rīgas austrumu slimnīcas”, Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīcas, Latvijas Zinātņu akadēmijas, Rīgas Tehniskās universitātes, Latvijas Universitātes.

Rīkojuma projekta ieviešanai ir nepieciešami papildus valsts budžeta līdzekļi.

Rīkojuma projekts atbilst šādām jomām - „Veselības aprūpes politika”, „Izglītības un zinātnes politika” un „Vides politika”.

III. Kāda var būt normatīvā akta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem					
tūkst.Ls					
Rādītāji	Kārtējais gads (2008.gads)	Nākamie trīs gadi			Vidēji piecu gadu laikā pēc kārtējā gada
		2009.gads	2010.gads	2011.gads	

VIDMPask_210208_koncesija; Paskaidrojuma raksts par Ministru kabineta rīkojuma projektu „Par Koncesijas piešķiršanas nosacījumiem par tiesībām sniegt Nacionālā daudzfunkcionālā ciklotrona centra pakalpojumus, izmantojot koncesijā nodotos resursus, izveidojot ciklotrona centru un nodrošinot tā darbību”

1. Izmaiņas budžeta ieņēmumos	Rīkojuma projekts šo jomu neskar	Rīkojuma projekts šo jomu neskar	Rīkojuma projekts šo jomu neskar	Izmaiņas budžeta ieņēmumos patreiz nav iespējams novērtēt ¹	Izmaiņas budžeta ieņēmumos patreiz nav iespējams novērtēt ¹
2. Izmaiņas budžeta izdevumos	Rīkojuma projekts šo jomu neskar	Rīkojuma projekts šo jomu neskar	Rīkojuma projekts šo jomu neskar	1 474	1 862
3. Finansiālā ietekme	Rīkojuma projekts šo jomu neskar	Rīkojuma projekts šo jomu neskar	Rīkojuma projekts šo jomu neskar	-1 474	-1 862
4. Prognozējamie kompensējošie pasākumi papildu izdevumu finansēšanai	Rīkojuma projekts šo jomu neskar	Rīkojuma projekts šo jomu neskar	Rīkojuma projekts šo jomu neskar	Rīkojuma projekts šo jomu neskar	Rīkojuma projekts šo jomu neskar
5. Detalizēts finansiālā pamatojuma aprēķins	Rīkojuma projekts šo jomu neskar	Rīkojuma projekts šo jomu neskar	Rīkojuma projekts šo jomu neskar	Kopā: 1 474²	Kopā: 1 862²
5.1. Veselības aprūpes sadaļa (PET/CT izmeklējumu izmaksas)	Rīkojuma projekts šo jomu neskar	Rīkojuma projekts šo jomu neskar	Rīkojuma projekts šo jomu neskar	1 170	1 638
5.2. Izglītības un zinātnes sadaļa (ciklotrona zinātniskā bloka izmantošanas izmaksas)	Rīkojuma projekts šo jomu neskar	Rīkojuma projekts šo jomu neskar	Rīkojuma projekts šo jomu neskar	304	224

VIDMPask_210208_koncesija; Paskaidrojuma raksts par Ministru kabineta rīkojuma projektu „Par Koncesijas piešķiršanas nosacījumiem par tiesībām sniegt Nacionālā daudzfunkcionālā ciklotrona centra pakalpojumus, izmantojot koncesijā nodotos resursus, izveidojot ciklotrona centru un nodrošinot tā darbību”

5.1. detalizēts finansiālā pamatojuma aprēķins veselības aprūpes sadaļai (PET/CT (pozitronu emisijas kompjūtertomogrāfijas) izmeklējumu izmaksas)**5.1.1. paredzamās izmaksas 2011.gadā:**

- 1) viena PET/CT izmeklējuma paredzamās izmaksas varētu būt 750 Ls
- 2) vienā dienā 6 PET/CT izmeklējumi vienā maiņā (izmantojot vienu PET/CT diagnostisko iekārtu)
- 3) PET/CT izmeklējumu skaits nedēļā: 6 PET/CT izmeklējumi dienā x 5 dienas = 30 PET/CT izmeklējumi nedēļā
- 4) PET/CT izmeklējumu skaits gadā: 30 PET/CT izmeklējumi nedēļā x 52 nedēļas = 1 560 PET/CT izmeklējumi gadā
- 5) izmaksas gada laikā: 1 560 PET/CT izmeklējumi gadā x 750 Ls = **1 170 000 Ls gadā** (izmantojot vienu PET/CT diagnostisko iekārtu vienā maiņā)

5.1.2. paredzamās izmaksas vidēji piecu gadu laikā:**- paredzamās izmaksas 2012. un 2013.gadā:**

- 1) viena PET/CT izmeklējuma paredzamās izmaksas varētu būt 750 Ls

- 2) vienā dienā 6 PET/CT izmeklējumi vienā maiņā (izmantojot vienu PET/CT diagnostisko iekārtu)
- 3) PET/CT izmeklējumu skaits nedēļā: 6 izmeklējumi dienā x 5 dienas = 30 PET/CT izmeklējumi nedēļā
- 4) PET/CT izmeklējumu skaits gadā: 30 PET/CT izmeklējumi nedēļā x 52 nedēļas = 1 560 PET/CT izmeklējumi gadā
- 5) izmaksas gada laikā: 1560 PET/CT izmeklējumi gadā x 750 Ls = 1 170 000 Ls gadā (izmantojot vienu PET/CT diagnostisko iekārtu vienā maiņā)
- 6) izmaksas gada laikā: 1 170 000 x 3 = **3 510 000 Ls gadā** (izmantojot trīs PET/CT diagnostiskās iekārtas vienā maiņā)

- paredzamās izmaksas vidēji piecu gadu laikā:

$(1\,170\,000\text{ Ls (2011.gads)} + 2 \times 3\,510\,000\text{ Ls (2012. un 2013.gads)}) / 5 = \mathbf{1\,638\,000}$ (izmantojot trīs PET/CT diagnostiskās iekārtas vienā maiņā – ciklotrona centrā, Austrumu slimnīcā un P.Stradiņa klīniskajā universitātes slimnīcā)

5.2. detalizēts finansiālā pamatojuma aprēķins izglītības un zinātnes sadaļai (ciklotrona centra zinātniskā bloka izmantošanas izmaksas)

5.2.1. paredzamās izmaksas 2011.gadā:

- 1) ciklotrona starojuma izmantošanas laika paredzamās izmaksas stundā varētu būt 100 Ls
- 2) starojuma izmantošanas laiks dienā – 4 stundas (h)
- 3) ciklotrona starojuma izmantošanas laiks nedēļā: 4 h dienā x 5 dienas nedēļā = 20 stundas nedēļā
- 4) ciklotrona starojuma izmantošanas laiks gadā: 20 h nedēļā x 52 nedēļas gadā = 1 040 stundas gadā
- 5) ciklotrona starojuma izmantošanas laika izmaksas gadā: 1 040 h gadā x 100 Ls = **104 000 Ls gadā**
- 6) zinātniskā bloka uzturēšanas izmaksas (telpu īre, apkure, elektroenerģija, specventilācija, kanalizācija, apsardze u.c.) – **200 000 Ls gadā**
- 7) kopējās ciklotrona centra zinātniskā bloka izmantošanas izmaksas gadā: 104 000 Ls (ciklotrona starojuma izmantošanas laika izmaksas gadā) + 200 000 Ls (uzturēšanas izmaksas) = **304 000 Ls gadā**

5.2.2. paredzamās izmaksas vidēji piecu gadu laikā:

- paredzamās izmaksas 2012. un 2013.gadā:

- 1) ciklotrona starojuma izmantošanas laika paredzamās izmaksas stundā varētu būt 100 Ls
- 2) starojuma izmantošanas laiks dienā – 8 stundas (h)
- 3) ciklotrona starojuma izmantošanas laiks nedēļā: 8 h dienā x 5 dienas nedēļā = 40 stundas nedēļā
- 4) ciklotrona starojuma izmantošanas laiks gadā: 40 h nedēļā x 52 nedēļas gadā = 2 080 stundas gadā
- 5) ciklotrona starojuma izmantošanas laika izmaksas gadā: 2 080 h gadā x 100 Ls = **208 000 Ls gadā**
- 6) zinātniskā bloka paredzamās uzturēšanas izmaksas (telpu īre, apkure, elektroenerģija, specventilācija, kanalizācija, apsardze u.c.) – **200 000 Ls gadā;**
- 7) kopējās ciklotrona centra zinātniskā bloka izmantošanas paredzamās izmaksas gadā: 208 000 Ls (ciklotrona starojuma izmantošanas laika izmaksas gadā) + 200 000 Ls (uzturēšanas izmaksas) = **408 000 Ls gadā**

VIDMPask_210208_koncesija; Paskaidrojuma raksts par Ministru kabineta rīkojuma projektu „Par Koncesijas piešķiršanas nosacījumiem par tiesībām sniegt Nacionālā daudzfunkcionālā ciklotrona centra pakalpojumus, izmantojot koncesijā nodotos resursus, izveidojot ciklotrona centru un nodrošinot tā darbību”

- paredzamās izmaksas vidēji piecu gadu laikā:(304 000 Ls (2011.gads) + 2 x 408 000 Ls (2012. un 2013.gads)) = **224 000 Ls gadā.****6. Cita informācija**

Nepieciešamās izmaksas ciklotrona centra izveidei ir noteiktas Nacionālā daudzfunkcionālā ciklotrona centra izveidošanas koncepcijā, kas apstiprināta ar Ministru kabineta 2006.gada 31.augusta rīkojumu Nr.668 „Par Nacionālā daudzfunkcionālā ciklotrona centra izveidošanas koncepciju”.

Nepieciešamās izmaksas ieviešot pozitronu emisijas tomogrāfijas metodi tiks kompensētas izmantojot PET metodes sniegtās iespējas ļaundabīgo audzēju diagnostikā un onkoloģisko slimību ārstēšanas stratēģijas pilnveidošanā un ārstēšanas izmaksu samazināšanā, ārstēšanas efektivitātes paaugstināšanā, tai skaitā, ar izmaksu samazinājumu vēlu diagnosticētu ļaundabīgo audzēju ārstēšanai, diagnosticējot to pirmajā un otrajā stadijā; ar izmaksu samazinājumu ķīmijterapijas pielietošanā, kontrolei izmantojot PET metodi, precīzāk un laicīgāk novērtējot terapijas efektivitāti; ar ļaundabīgo audzēju operāciju efektivitātes paaugstināšanu, metastāžu kontrolei izmantojot PET metodi.

Piezīme.

¹ Projekta rezultātā tiks novērsti valsts budžeta izdevumi onkoloģisko slimību novēlotai ārstēšanai - diagnosticējot onkoloģisko saslimšanu I stadijā tikai 10 % izmeklējumu var ietaupīt līdz 3 500 000 Ls, salīdzinot ar to pašu gadījumu diagnosticēšanu III stadijā, samazināt ārstēšanas laiku līdz trīs reizēm un nodrošināt vismaz 1 000 cilvēku darbaspēju atgūšanu (gadā).

² Izmaksas pakalpojumiem, ko varētu sniegt ciklotrona centra izmantošana, ir norādītas indikatīvi, ņemot vērā citu valstu pieredzi.

Valsts sekretārs

G.Puķītis

21.02.2008, 16:47

1495

K.Brangulis

7901295,

klavs.brangulis@bapa.gov.lv

D.Šatrovska

7026521,

dace.satrovksa@vidm.gov.lv

VIDMPask_210208_koncesija; Paskaidrojuma raksts par Ministru kabineta rīkojuma projektu „Par Koncesijas piešķiršanas nosacījumiem par tiesībām sniegt Nacionālā daudzfunkcionālā ciklotrona centra pakalpojumus, izmantojot koncesijā nodotos resursus, izveidojot ciklotrona centru un nodrošinot tā darbību”